

ΛΕΣΧΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Ο ποιητής Βασίλης Ρούβαλης

Την Παρασκευή, 7 Μαΐου 2010, στην τελευταία συνάντηση της Λέσχης Ανάγνωσης του Συνδέσμου Φιλολόγων Μεσσηνίας, ασχοληθήκαμε με δυο από τις ποιητικές συλλογές του Βασίλη Ρούβαλη, “*Νηκτικός νους*” 2001 και “*Νότος*” 2004. Ο ποιητής παρευρισκόμενος μās μίλησε για τη λειτουργία των λεσχών ανάγνωσης, την ποίηση και διάβασε ποιήματα από το ποιητικό του έργο.

Ο Βασίλης Ρούβαλης γεννήθηκε στην Αθήνα (1969) με καταγωγή από το Βερίνο Αχαΐας και την Κορώνη Μεσσηνίας. Ποιητής, δημοσιογράφος, μεταφραστής. Σπούδασε Βυζαντινή Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, γνώρισε τα έργα της Κρητικής Αναγέννησης, που τον σημάδεψαν βαθιά με το δημιουργικό δυναμισμό τους. Εκπλήσσει με το εύρος της δημιουργικής του δράσης, εκδότης του ηλεκτρονικού περιοδικού για την ποίηση “*roema*” (<http://www.e-roema.eu/>) καθώς και του ομότιτλου εκδοτικού οίκου. Στο έργο του συμπεριλαμβάνονται ποιήματα και διηγήματα, ενώ έχει δημοσιεύσει πλήθος από άρθρα, βιβλιοκρισίες σε διάφορα λογοτεχνικά έντυπα και εφημερίδες. Στο πλαίσιο του προγράμματος του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου λειτουργεί λέσχη ανάγνωσης στην Κορώνη, στο χώρο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, από τις αρχές του 2007.

Στο πρώτο ποιητικό του έργο “*Νηκτικός νους*”, μέσα από γόνιμο προβληματισμό πλάθει τα βιώματα του με αισθήσεις και διαισθήσεις σε λέξεις, αρθρώνοντας αρμονικά στίχους με λυρικό και στοχαστικό λόγο. Ο ποιητής αδράχνει μυστικά νοήματα, νοήματα της ψυχής του μισοκρυμμένα μες στις φράσεις της ποιητικής του οδοιπορίας.

Ό,τι είναι εμπειρία ζωής, γέννημα νου και συντριβή καρδιάς γίνεται κατάθεση ψυχής με ύφος εξομολογητικό. Ποιήματα σε γλώσσα απλή και κατανοητή, ολιγόστιχα και επιγραμματικά, σε πεζή, λιτή μορφή και χωρίς στίξη. Στίχοι ανεπιτήδευτοι, σύντομοι, βιωματικοί με κυρίαρχες εικόνες από τη φύση, καταγίνονται με την αναζήτηση, την περιπλάνηση στη γνώση και το στοχασμό, ενώ αναδεικνύουν την ευαισθησία, τη μελαγχολία, τη νοσταλγία, την απογοήτευση και την υπαρξιακή αγωνία του ποιητή.

Ο ποιητής ζωντάνευε

Ξέφυγε από τα πλοκάμια

Το γαλάζιο σκοτάδι τα' ωκεανού

Κάλυψε τα μάτια με σκόνη και ψέματα

Αναδύθηκε

Πάλεψε

Δεν έμαθε ποτέ αν νικήθηκε. “ΕΓΚΛΕΙΣΤΟ”

Στίχοι με εσωτερικό ρυθμό και εξάισιο αισθητικό αποτέλεσμα αποτυπώνουν με πολύχρωμες φυσικές εικόνες ένα καθαρό ελληνικό θαλασσινό τοπίο, με έντονο το ερωτικό στοιχείο:

Στα όνειρά μας πότε πότε

Η γοργόνα αναδύεται

Μας τραγουδά στα χείλη

Μας φιλά

Εμάς τα δελφίνια της ρέμβης. “ΤΑ ΔΕΛΦΙΝΙΑ”

Θα κλείσω τη σύντομη αναφορά στην πρώτη του ποιητική συλλογή παραθέτοντας το τελευταίο ποίημα της συλλογής “*Η ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΦΑΝΟΥΣ*”, όπου ο ποιητής δοκιμάζει φόβο και αγωνία γι' αυτά που συμβαίνουν μέσα του, γύρω του.

Μερικές φορές κάμπτω τη σιωπή

*Αποθέτω ολίγο φως στη θλίψη
Χαμογελώ και ορέγομαι ανύπαρκτους καρπούς
Στα φαινόμενα παρασύρομαι δήθεν αλόγιστα
Στα υπονοούμενα τιτρώσκω τα σωθικά μου
Είμαι ένας απέραντος απών
Κι ο διάφανος εαυτός μου θα πεθάνει ακέραστος.*

Η ποιητική του συλλογή “Νότος” είναι δομημένη σε δυο ενότητες. Και σ’ αυτά τα ποιήματα ξεχωρίζει ο έντονα λυρικός και γλαφυρός γλωσσικός χαρακτήρας του ποιητή. Η πρώτη ενότητα που επιγράφεται Α’, αποτελείται από 12 μακροσκελή ποιήματα, αριθμημένα με λατινικούς χαρακτήρες που απευθύνονται σε μία γυναικεία μορφή. Αυτή θα μπορούσε να είναι μια πρώην αγαπημένη, όμως σ’ ένα άλλο επίπεδο ανάγνωσης θα μπορούσε να είναι και η αλήθεια της ποίησης ή και η ποίηση η ίδια. Ο ποιητής χρησιμοποιώντας το β’ πρόσωπο αναπτύσσει τη θεματική του με τη μέθοδο του συνειρμού, με φόντο το μεσογειακό τοπίο, ώστε να δικαιολογείται και ο τίτλος “Νότος”.

Γαλαζωπό φως της αλήθειας

*Ταξιδεύεις στο μαύρο ακρωτήριο
με κόρφο καλό και βιβάρι*

*Σκόνη
του πόθου ξερολιθιά
χνάρι στα χείλη
τούφες μαλλιά φύκια
κι άλλη σκόνη στεναγμός
στο νερό χοχλάζουν*

Έρχονται οι μπαρμπερίνοι πειρατές

*φύσημα και στάχτη στα θαλασσινά καστέλια
ο ενδιάμεσος θεός μάς χωρίζει
περισσότερο νογάνε οι τρελοί*

Η Β’ ενότητα αποτελείται από τρία ποιήματα με τίτλους σε παρενθέσεις που ορίζουν κι ένα διαφορετικό τόπο: (από τον Ακράγαντα) - (από το Πέραν) - (από τη Φανερωμένη)

Ποιήματα που ξετυλίγουν σελίδες ιστορίας, μνήμης και ζωής. Ο ποιητής κοιτώντας κατάματα την ιστορία αρθρώνει με απόλυτη ωριμότητα σκέψης και ροή ύφους τον προσωπικό του λόγο, ώστε μας κάνει κοινωνούς της δικής του αγωνίας, προβαίνοντας σε μια πικρή διαπίστωση στο ποίημα (από τον Ακράγαντα).

Δεν θα γίνω ποτέ ξανά αυτός που ήμουν

...η αίσθηση

πως έχουν ραγίσει όσα αγαπούσα.

.....

Όλα βυθίζονται

Στην αλήθεια του σικελικού ορίζοντα

Με την αρχαία κοίτη του ποταμού

Τα ψέματα της νύχτας

Τον κόπο να προσποιούμαι τα γνώριμα.

Ο ποιητής στο ποίημα (από το Πέραν) με έντονη νοσταλγική διάθεση μιλά για ένα ένδοξο παρελθόν που οριστικά έχει εκλείψει.

...Σε θυμάμαι, Βασιλεία

με τα λυτά ξανθά μαλλιά

να τραγουδάς
στοργική στον Κεράτιο.
Δεν θα πάψω να χάνω
τον ορίζοντα
τον αόριστο της φαντασίας
ν' ανασαίνω την ανάσα σου.
Οι δρόμοι αγνίζουν ακόμη. Τίποτε δεν απόμεινε
Να το πενθώ.

Και στο τρίτο ποίημα (από τη Φανερωμένη) αναζητώντας γέφυρες τού παρελθόντος
επιστρέφει εκεί από όπου ξεκίνησε.
Στέκομαι στην πεζούλα όπως άλλοτε.

.....
Οι μύθοι στις ελιές.
Μια δοξαριά πελαγίσια.
Κι ο Άι-Λιας να ζυγιάζει
στις παλάμες του
το φως.

Η ποίησή του κινείται στον γεωγραφικό χώρο της νότιας και της ανατολικής
Ευρώπης, εστιασμένη στη νότιο Ιταλία, τη Σικελία, το Αιγαίο, την
Κωνσταντινούπολη. Μέσα από τους στίχους του όμως διαφαίνεται πως η σκέψη του
είναι πάντα στον τόπο του, (Φανερωμένη).

Η αυθεντική επαφή με τον τόπο του σηματοδοτεί την αγάπη του για αυτόν. Αν η
ποίηση είναι η οδός προς την αλήθεια για κάθε ποιητή, τότε η συγκεκριμένη ποιητική
συλλογή αποτελεί το ιδανικό σταυροδρόμι, στο οποίο η δυναμική ευαισθησία τού
Ποιητή τη συναντά.

Οι στίχοι του τονισμένοι, ρυθμικοί συμπυκνώνουν έννοιες, ιδέες, οι οποίες αφορούν
τον έρωτα για την γυναίκα, την ποίηση, τον τόπο αλλά και γενικότερα την ίδια τη
ζωή.

Οι γενέθλιες νησίδες
Οι αγωνίες που θέλησες να λησμονήσεις
Θα τις αρνηθείς;

.....
Τους εξάντες στο μπουρίνι ποιος θα κρατήσει;
Το Πόρτο Πιμ ακόμη να φανεί
Την Κορώνη η καραντίνα σφίγγει
Στο Νουορέζε μαλωτές ιππότες βλαστημάνε

.....
Εδώ τα χάρδια καίγονται κι αρωματίζουν
Εδώ το δέρμα παραδίνεται στον ύπνο
Εδώ μιλούν πια μόνο ποιητές.

Ο λυρισμός και η γλαφυρή αναπαράσταση εικόνων και τοπίων προσδίδουν στα
ποιήματα μια αδιόρατη μελαγχολία και αναζήτηση. Ο απόλυτα εναρμονισμένος
συγκερασμός της απόγνωσης και της ελπίδας, αν και προκαλεί στον αναγνώστη
αντιφατικά αισθήματα, τελικά τον οδηγεί στην ψυχική και πνευματική ηρεμία.

Γλώσσα εναλλασσόμενη, ιδιωματική και λόγια, με ύφος ενιαίο και ποικιλμένο, με
στίχους ελεύθερους, προσαρμοσμένους με φυσικότητα και διακριτικά υποταγμένους
στην εκάστοτε εκφραστική σκοπιμότητα.

Φαίνεται να γνωρίζει σε βάθος τους τρόπους, τις δομές και την ειδικότερη υφή της
ποίησης.

Μεθοδικός παρατηρητής των χωροταξικών δεδομένων, προσεκτικός μελετητής του παρελθόντος αναδεικνύει το παρόν μέσα από το παρελθόν.

Βλέπει το σήμερα μέσα από τους μύθους και την ιστορία, μετουσιώνοντας το παρελθόν σε παρόν. Οι στίχοι του αντανακλούν τις σύγχρονες απόψεις του, επιχειρώντας να αναμετρηθούν με το αύριο.

Η διαχρονικότητα της ιστορίας και της ομορφιάς των μεσογειακών τοπίων είναι η ακατάλυτη συνέχεια της ζωής που εξασφαλίζει τη διαχρονικότητα της ίδιας της ύπαρξης του ποιητή.

Ταυτόχρονα συνδέει τις συναισθηματικές του μνήμες με την αντικειμενική αποτύπωση τους σε στίχους, που λειτουργούν ως συνδετικός κρίκος του παρελθόντος με το παρόν.

Η επίδρασή από πολλούς Έλληνες ποιητές Σαραντάρη, Καββαδία, Ελύτη, Γκάτσο, Σεφέρη είναι εμφανής, ενώ συντέλεσαν στην απελευθέρωση των ποιητικών του εκφραστικών μέσων.

Εν κατακλείδι, η ευαισθησία του ποιητή στους ποιητικούς τρόπους, ο γλωσσικός πλούτος και η βαθειά γνώση της Ιστορίας, της βυζαντινής και δημοτικής παράδοσης και του μεσογειακού τοπίου τον αναδεικνύουν σ' ένα εμπνευσμένο και ταλαντούχο δημιουργό.

Εργογραφία

Ποιητικές συλλογές:

Νηκτικός νους. Αθήνα, Γαβριηλίδης, 2001.

Νότος. Αθήνα, Κέδρος, 2004.

Σύντομο Ημερολόγιο Αυγούστου. Αθήνα, (Poema..) εκδόσεις, 2009.

Φωνές, Αθήνα, Γαβριηλίδης, 2010.

Διηγήματα:

Κορώνη: μικρό οδοιπορικό. Αθήνα, Poema, 2007.

Μελέτες:

Ημερολόγιο 2007, Magna Grecia [Ιστορία-Πολιτισμός-Γλώσσα]. Αθήνα, Έλιξ, 2006.

Γιώργος Σαραντάρης, μια παρουσίαση από τον Βασίλη Ρούβαλη, (ανθολογία στη σειρά: "Εκ νέου", αρ.17), Αθήνα, Γαβριηλίδης, 2004

Μονογραφία-Τοπική Ιστορία:

Η Ιστορία της Κορώνης, Αθήνα, Γιαννίκος 2000.

Δρόμοι Μονεμβασίας, Αθήνα, Gramma 2002.

Μεταφράσεις

Calabrò, Corrado. Ποιήματα. Αθήνα, Γαβριηλίδης, 2007. Σελ.: 142.

Άλλες Εκδόσεις

Συμμετοχή σε συλλογικά έργα:

Hellenica: Το καινούργιο εντός ή πέραν της γλώσσας: Ανθολογία νέων Ελλήνων ποιητών. Αθήνα, Γαβριηλίδης, 2009.

Τα ποιήματα του 2008. Αθήνα, Κοινωνία των (δε)κάτων, 2009.

Τα ποιήματα του 2007. Αθήνα, Κοινωνία των (δε)κάτων, 2008.

Karaoke Poetry Bar. Αθήνα, Futura, 2007.

Vivere pericolosamente, 26 ιστορίες από την Ιταλία. Αθήνα, Αντίκτυπος, 2005.

Απέναντι η θάλασσα. ["Ελληνικό Διήγημα, τα.7"]. Αθήνα, Μεταίχμιο, 2003.

Μεταφράσεις έργων του

Στα ιταλικά:

Eros-Thanatos (antologia, poesie - trad.: Maurizio De Rosa), Milano, Ariete Edizioni, 2003.

Για τη Λέσχη Ανάγνωσης

Παναγιώτα Ψυχογιουπούλου, φιλόλογος -βιβλιοθηκονόμος

Σημείωση: Η επόμενη συνάντηση της «Λέσχης Ανάγνωσης» θα πραγματοποιηθεί την Τρίτη, 9 Νοεμβρίου 2010 και ώρα 7.00 μ.μ. στη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Καλαμάτας με θέμα συζήτησης τις ποιητικές συλλογές του Νίκου Σαββάκη: «Η Δραπέτης», εκδόσεις Γαβριηλίδη, 2010 και «Ινδίες 1542», 1999.